

Сусанна Арутюнян

**Краткий
русско-армянский,
армяно-русский
фразеологический
словарь**

Сусанна Арутюнян

**Краткий русско-
армянский, армяно-русский
фразеологический словарь**

«Автор»

2023

Арутюнян С.

Краткий русско-армянский, армяно-русский фразеологический словарь / С. Арутюнян — «Автор», 2023

Словарь предназначен для учащихся, студентов, магистрантов, аспирантов и широкого круга читателей, интересующихся армянской фразеологией. Целью данного словаря является помочь учащимся, студентам, магистрантам, аспирантам и широкому кругу читателей, интересующихся армянской фразеологией, и способствовать повышению интереса к армянской фразеологии.

© Арутюнян С., 2023

© Автор, 2023

Содержание

КРАТКИЙ РУССКО – АРМЯНСКИЙ ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИЙ СЛОВАРЬ	7
РУССКИЙ АЛФАВИТ	8
– А -	9
– Б -	10
– В -	11
– Г -	13
– Д -	14
– Е -	15
– Ж -	16
– З -	17
– И -	18
– К -	19
– Л -	20
– М -	21
– Н -	22
– О -	23
– П -	24
– Р -	26
– С -	27
– Т -	29
– У -	30
– Х -	31
– Ц -	32
– Ч -	33
– Ш -	34
– Щ -	35
– Я -	36
КРАТКИЙ АРМЯНО – РУССКИЙ ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИЙ СЛОВАРЬ	37
ՀԱՅԵՐԵՆԻ ԱՅԲՈՒԲԵՆԸ	38
– Ա -	39
– Բ -	41
– Գ -	42
– Դ -	43
– Ե -	44
– Ջ -	45
– Է -	46
– Ը -	47
– Թ -	48
– Ժ -	49
– Ի -	50
– Լ -	51
– Խ -	52
– Օ -	53
– Կ -	54

- շ -	55
- զ -	56
- Ճ -	57
- Խ -	58
- Յ -	59
- Լ -	60
- Ը -	61
- Ո -	62
- Չ -	63
- Պ -	64
- Ջ -	65
- Խ -	66
- Վ -	67
- Տ -	68
- Ց -	69
- Ու -	70
- Փ -	71
- ք -	72
- Եվ -	73
- Օ -	74

Сусанна Арутюнян
Краткий русско-армянский, армяно-
русский фразеологический словарь

КРАТКИЙ РУССКО – АРМЯНСКИЙ ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИЙ СЛОВАРЬ

РУССКИЙ АЛФАВИТ

*Аа Кк Хх
Бб Лл Цц
Вв Мм Чч
Гг Нн Шш
Дд Оо Щщ
Ее Пп Ъъ
Ёё Рр Ыы
Жж Сс Ьь
Зз Тт Ээ
Ии Уу Юю
Йй Фф Яя*

- А -

А́вгиевы коню́шни. Ավգյան տխր:

Ахиллэсова пята́. Արիևսյան գիրշիւտ:

- Б -

Бежа́л от дождя́, попа́л под град. Չրից դուրս գալ՝ ջրհեղեղն ընկնել:

Белая ворона. Սպիտակ ագռավ:

Бить баклу́ши. Թրև գալ:

Бить в глаза́. Աչք ծակել:

Бить в цель. Նպատակին խփել:

Бить ключо́м. Աղբյուրի պես հորդել:

Бить по карма́ну. Գրպանին վնաս հասցնել:

Бить себя́ в грудь. Կուրծք ծեծել:

Блудный сын. Անտառակ որդի:

Боя́ться до́хнуть. Շունչն իրեն քաշել:

Братъ быка́ за рога́. Ձուկը գլխից բռնել:

Братъ под кры́льшико кого́-то. Թևի տակ առնել մեկին:

Братъ слова́ обрат́но. Խոսքը ջուրը գցել:

Бро́сить де́ньги на ве́тер. Փողերը քամուն տալ:

Бро́сить слова́ на ве́тер. Խոսքերը քամուն տալ:

Бро́сить те́нь на кого́-то. Մտվեր գցել մեկի վրա:

Бро́сить я́корь. Խարխալ գցել:

Бро́ситься в глаза́. Աչքի ընկնել:

Бурида́нов осёл. Բուրիդանի ավանակ:

Бу́ря в стака́не воды́. Փոթորիկ մի բաժակ ջրում:

Быть бельмо́м на гла́зу. Աչքին փուշ դառնալ մեկի:

Быть заняты́м по го́рло. Գործի մեջ թաղվել:

Быть ма́стером на все руки́. Ձեռքից ամեն բան գալ:

Быть ме́жду двух огне́й. Երկու կրակի մեջ ընկնել:

Быть на це́лую го́лову вы́ше. Մի գլխով բարձր լինել մեկից:

Быть на волосо́к от сме́рти. Մահից մի մատ հեռու լինել:

Быть на се́дьмо́м небе́. Յոթերորդ երկնքում լինել:

Быть не на своём ме́сте. Իր տեղում չլինել:

Быть под опе́кой кого́-то. Փեշի տակ լինել մեկի:

Быть пра́вой руко́й. Լինել աջ ձեռքը:

- В -

- В гостях хорошо, а дома лучше.* Հյուր լինելը լավ է, բայց իր տանն ավելի լավ է:
В одно ўхо вошло, в другое вышло. Մի ականջից մտնել՝ մյուսից դուրս գալ:
В три погибели гнуться. Փորը գետնին քել:
В ушах звенит. Ականջը կանչում է:
В хвосте плестись. Պոչից քաշ գալ:
В цвете лет. Ուժերի ծաղկման շրջանում:
Вариться в собственном соку. Իր յուղով տապակվել:
Вбивать в голову кому-то. Գլխի մեջ մեխել մեկի:
Вбивать себе в голову. Գլուխը մտցնել:
Взбросить в голову. Քամի մտնել գլուխը:
Вернуться с пустыми руками. Դատարկ ձեռքերով վերադառնալ:
Вертеться колесом. Հորի պես պտտվել:
Вертеться под ногами у кого-то. Ոտքի տակ ընկնել:
Ветер свистит в карманах у кого-то. Գրպանում մկներ են խաղում:
Вешать голову. Գլուխը կախել:
Вешать нос на квинту. Քիթը կախել:
Взять за бока кого-то. Օձիքը բռնել՝ բաց շթողնել մեկի:
Взять на себя бремя. Ծանրությունն իր վրա վերցնել:
Взять под своё крыльышко кого-то. Մեկին իր թևի տակ առնել:
Взять себя в руки. Իրեն հավաքել:
Вилами писано на воде. Սառույցի վրա գրել:
Вилять хвостом. Պոչ խաղացնել:
Висеть в воздухе. Օդում կախված լինել:
Висеть на волоске. Մազից կախված լինել:
Висеть на шее у кого-то. Մեկի վզից կախ ընկած լինել:
Витать в облаках. Ամպերում սավառնել:
В мутной воде рыбу ловить. Պղտոր ջրում ձուկ որսալ:
Водить за нос кого-либо. Քթից բռնած ման ածել մեկին:
Во все уши слушать. Ականջները չորս անել:
Воздушные замки. Օդային ամրոցներ:
Возносить до небес кого-то. Երկինք հանել մեկին:
Войти в колею. Հունի մեջ ընկնել:
Волк в овечьей шкуре. Գայլը գառան մորթով:
Волосы становятся дыбом. Մազերը բիզ-բիզ են կանգնում:
Волчий аппетит. Գայլի ախորժակ:
Вооружиться до зубов. Մինչև ատամները զինվել:
Ворон ворону глаз не выклюет. Ագռավն ագռավի աչքը չի կտցի:
Вот где собака зарыта. Ահա թե որտեղ է թաղված շան գլուխը:
Впутать в историю кого-то. Կրակը գցել մեկին:
Время – деньги. Ժամանակը փող է:
Время – лучший врач. Ժամանակը լավագույն բժիշկն է:
Вскружить голову кому-то. Գլխահան անել մեկին:
Встать с левой ноги. Չախս ոտքի վրա վեր կենալ:
Вступить в петушиный бой. Արյուակռիվ տալ:
Всяк кулик своё болото хвалит. Պառավն իր թանին թթու չի սախ:

Всяк своего счастья кузнец. Ամեն մարդ իր բախտի դարբին է:
Всякому овощу своё время. Ամեն բանջար իր ժամանակին:
Втирать очки. Աշրակապորթամբ զբաղվել:
Вывести из строя кого-то, что-то. Շարքից հանել մեկին, ինչը:
Выйти из себя. Ինքն իրենից դուրս գալ:
Выйти сухим из воды. Ջրից չոր դուրս գալ:
Выкинуть из головы. Գլխից հանել:
Вылететь из головы. Գլխից դուրս թռչել:
Вынести сор из избы. Աղբը տնից դուրս թափել:
Выплакать все глаза. Աչքերը ծով դառնալ:
Выпрашивать подачки от кого-то. Աչքը ուրիշի մեքքը մնալ:
Высмотреть все глаза. Աչքը ջուր կտրել:

- Г -

Глаза́ на лоб полéзли. Աչքերը գազաթը թռան:
Глаза́ разгорéлись. Աչքերը վառվեցին:
Глас вопи́ющего в пусты́не. Ձայն բարբառոյ հանապատի:
Гнуть спий́ну пéред кем-то. Մեկի առաջ մեջքը ծռել:
Гнуть шéю пéред кем-то. Մեկի առաջ վիզը ծռել:
Гоня́ть лодыря. Գլուխս պահել:
Гоня́ться за двумя́ зайцами. Մի ձեռքով երկու ձմերուկ բռնել:
Гора́ родила́ мышь. Լեռը երկնեց, մուկ ծնեց:
Горба́того моги́ла испра́вит. Սապատավորին գերեզմանը կուղղի:
Горди́ев у́зел. Գորդյան հանգույց:
Горь́кий о́пыт. Դառը փորձ:
Горь́кий смех. Դառը ծիծաղ:
Грош ценá кому́-то, чему́-то. Ջրի գին ունենալ:
Гроша́ ло́маного не сто́ит. Մի մատնոց թան չարժե:

- Д -

Давай бог ноги. Երկու ոտք ուներ՝ երկուսն էլ փոխ առավ:
Двуличный человек Երկերեսանի մարդ:
Девятый вал. Իններորդ ալիք:
Делать из мухи слона. Լուծ ուղտ շինել:
Делать кислую мину. Դեմքը թթվեցնել:
Дело в шляпе. Ամեն ինչ լավ է:
Дело мастера боится. Գործը վարպետից կվախենա:
Дело табака. Բանը բորդ է:
Держать в ежовых рукавицах кого-то. Մեկին իր բռուն պահել:
Держать деньги в кубышке. Փողը տակը դնել:
Держать камень за пазухой. Քեն պահել:
Держать нос на ветру. Քիթը քամուն բռնել:
Держать под своим крыльшком кого-то. Իր թևի տակ պահել մեկին:
Держать рот под замком. Լեզուն յոթ կողպեքի տակ պահել:
Держать язык за зубами. Լեզուն իրեն պահել:
Держаться за юбку. Կնոջ լաշակի տակ լինել:
Держаться на волоске. Մազից կախված լինել:
Держаться на ниточке. Թելից կախված լինել:
Держи карман шире. Գրպանդ լայն բաց արա:
Длинный язык у кого-то. Բաց բերան:
Днём с огнём не съищешь. Սև աղվես դառնալ:
До койчи́ков ушей красне́ть. Մինչև ականջների ծայրերը կարմրել:
Доброе нача́ло полде́ла откача́ло. Լավ սկիզբը գործի կեսն է:
Довести́ до ушей́ кого-то. Ականջը գցել մեկի:
Долг платежо́м красен. Պարտքը հատուցմամբ է զարդարուն:
Дорогой це́ной доста́ться. Թանկ գնով ձեռք բերվել:
Душа́ нараспа́шку. Միտքը բաց:

- Е -

Едва держаться на ногах. Ուրբերի վրա հագիվ կանգնել:

Едва ноги волочить. Ուրբերը հագիվ քարշ տալ:

Едва сводить концы с концами. Ծայրը ծայրին հագիվ հասցնել:

Ест аж за ушами трециит. Յոթ մատները բերանը կոխել:

Есть глазами кого-то, что-то. Աչքերով ուտել մեկին, ինչը:

Есть чужой хлеб. Ուրիշի հացն ուտել:

- Ж -

Ждать у моря погоды. Օրվի արին լավ եղանակի սպասել:
Желторотый птенец. Ձվից նր դուրս ելած:
Жирный кусок. Յուղալի ստուտ:
Жить как на вулкане. Սարել ինչպես հրաբխի վրա:
Жить как собака с кошкой. Շուն ու կատու լինել:
Жить на широкую ногу. Հարուստ ու փարթամ սարել: Ճոխ սարել:

- 3 -

За двумя зайцами погонишься, ни одного не поймаешь. Երկու նապաստակի ետևից վազողը մեկն էլ չի բռնի:

За семью холмами, за семью реками. Յոթ սարի ետևում:

Заблудшая овца. Մոլորյալ ոչխար:

Забрать в руки кого-то. Բռան մեջ առնել մեկին:

Забывать хлеб – соль. Աղ ու հացը ուրանալ մեկի:

Заварить кашу. Շփոթ ստեղծել:

Заговаривать зубы кому-то. Գլուխը յուղել մեկի:

Задирать нос. Քթից ընկնողը հազար կտոր կլինի:

Зажечь огонь в сердце. Սրտում կրակ վառել մեկի:

Заколдованный круг. Կախարդական շրջան:

Закрывать двери дома перед кем-то. Ուր տնից կտրել մեկի:

Заломать шапку. Գլխարկը թեք դնել:

Замазывать рот кому-то. Բերանը բան գցել մեկի:

Заметать следы. Հետքերը թաքցնել:

Заморить червячка. Փորը խաբել:

Запретный плод. Արգելված պտուղ:

Зариться на кого-то, на что-то. Աչք տնկել մեկին, ինչի վրա:

Зарубить на носу. Ականջին օղ անել:

Заткнуть за пояс кого-то. Ծալել գրպանը դնել մեկին:

Защищать зубами кого-то, что-то. Ատամներով պաշտպանել մեկին, ինչը:

Земли под собой не чуют. Ուրքերը գետնից կտրվել:

Земля горит под ногами. Ուրքերի տակ կրակ է վառվում:

Знать как свои пять пальцев. Հինգ մատի պես գիտենալ:

Знать меру. Չափն իմանալ:

Знать цену. Գինն իմանալ:

Знать своё место. Իր տեղը ճանաչել:

Знать себе цену. Իր արժեքը գիտենալ:

Знать толк. Գործից գլուխ հանել:

Золотые руки у кого-то. Ոսկի ձեռքեր ունենալ:

Зондировать почву. Բերանի գոլն իմանալ մեկի:

Зуб на зуб не попадет у кого-то. Ատամները իրար են զարկվում:

- И -

И во́лки съ́иты, и о́вцы целы. Եվ գայլերն են կուշտ, և ոչխարներն են ողջ:
И у стен есть у́ши. Պատերն էլ ականջ ունեն:
Изго́лку не́где воткну́ть. Ասեղ գցելու տեղ չկա:
Игра́ не сто́ит свеч. Չարչարանքին չարժե:
Игра́ть с огнём. Կրակի հետ խաղալ:
Из блохи́ голени́ще кро́ют. Լվից ճրագու հանել:
Из ко́жи вон лезть. Կաշվից դուրս գալ:
Из огня́ да в полья́мя. Մրից դուրս գալ՝ մրջյուն ընկնել:
Из саней да в дрóвни. Ձիուց իջնել՝ էշին նստել:
Име́ть вес. Կշիռ ունենալ:
Име́ть руку. Կապեր ունենալ: Մեջք ունենալ:
Иска́ть вчерашнего́ дня. Հերվան օյունը փնտրել:
Искры́ из глаз съ́плются. Աչքերից կայծեր դուրս թռչել:
Испечены́ из одно́го ме́ста. Գլորվեց խուփը՝ գտավ պուտուկը:
Иуди́н поцелу́й. Հուդայի համբույր:

- К -

Как заведённая машина. Կարկտի պես վրա տալ:
Как бельмо на глазу. Ինչպես աչքի փուշ:
Как на иголках сидит. Ասեղների վրա լինել:
Как обухом по голове. Երկինքը գլխին փուլ եկավ:
Как рыба в воде. Ինչպես ձուկը ջրում:
Как собака с кошкой жить. Շուն ու կատու լինել:
Капля долбит камень. Կաթիլ-կաթիլ քար կծակվի:
Камня на камне не оставить. Քարը քարի վրա չթողնել:
Кататься как сыр в масле. Մի ձեռքը յուղի, մյուսը՝ մեղրի մեջ լինել:
Кидать камень в чей-то огород. Քար գցել մեկի բանջարանոցը:
Когда рак свиснет. Երբ կրիան ծառը բարձրանա: Էշի գատկին:
Как с цепи сорвавшийся. Կապը կտրած:
Клевать носом. Քրով ճանձ քշել:
Клин клином вышибать. Մեպը սեպով հանել:
Козёл отпугения. Քափուրջան նոխազ:
Колоть глаза. Աչք ծակել:
Комментарии излишни. Մեկնաբանություններն ավելորդ են:
Конца краю не видно. Ծայրը չի երևում:
Копать яму под кого-то. Մեկի տակը փորել:
Кормить завтраками. Մուտ խոստումներով կերակրել:
Кровь бросилась в голову. Արյունը խփեց գլուխը:
Кто сёт ветер, пожнёт бурю. Քամի ցանողը փոթորիկ կհնձի:
Кто-то сующий всюду свой нос . Անպոչ գղալ
Куй железо, пока́ горячо. Երկաթը տաք-տաք են ծեծում:
Кўрам на смех. Եփած հավի ծիծաղը կգա:

- Л -

Ласковый телёнок двух маток сосёт. Շողովորդը հորթը երկու մեր է ծծում:

Лебединая пёсня. Կարապի երգ:

Лёгкая рука у кого-то. Թեթև ձեռք ունենալ:

Лёгок на помине. Անուր տուր՝ սխտոք գցիր:

Лить воду на мельницу кого-то. Ջրադաշին ջուր լցնել մեկի:

Лиха беда начало. Դժվարը սկիզբն է:

Ловить мух. Ճանճ բշել:

Ловить рыбу в мутной воде. Պղտոր ջրում ձուկ քրալ:

Лодыря гонять. Քամի կուլ տալ:

Ломиться в открытую дверь. Բաց դուռ ծեծել:

Лучше поздно, чем никогда. Լավ է ուշ, քան երբեք:

Львиная доля. Աղյուծի բաժին:

Любишь кататься, люби и саночки возить. Սահել սիրում ես, սահնակ կրել էլ սիրիր:

- М -

Μάλο καίσι ел. Դեռ շատ հաց ու պանիր պետք է ուտես:

Μαράτς бумάγυ. Թուղթ վրոտել:

Μάστερ на все руки. Ամեն բանի վարպետ է:

Μεδவேжся услужа. Արջի ծառայություն:

Μέжду двух огней. Երկու կրակի արանքում:

Μеня́ть куку́шку на ястреба. Ձի տալ՝ շորի տոնել:

Μερίτς на свой аршин. Իր արշինով չափել:

Μёртвѣй сон. Խոր քուն:

Μετáτς πέτλι. Մատ խաղացնել:

Μόκρaя ку́рица. Թրջված հավ:

Μеня́тсья в лице. Գույն տալ՝ գույն տոնել:

Μυτιίτς воду. Չոր պղտորել:

Μύльнѣй пузы́рь. Օճառի պղպշակ:

- Н -

На во́ре ша́пка го́рит. Գող` սիրտը դող:
На жи́вую ни́тку. Չոր տու քշի անել:
На одну́ колодку сде́ланы. Մի սանրի կտավ են:
Набра́ть в рот воды́. Բերանը ջուր անել:
Навязыва́ть на шею́ кому́-то. Վզին կապել մեկին, ինչը:
Назва́ть ве́щи свои́ми и́менами. Իրերն իրենց անուններով կոչել:
Найти́ обы́чай язы́к с кем-то. Լեզու գտնել մեկի հետ:
Накле́ить я́рлык. Անուն դնել մեկին, ինչին:
Накрути́ть хвост кому́-то. Պոչը խուզել մեկի:
Нанести́ уда́р из-за́ угла́. Թիկունքից հարվածել մեկին:
Напе́ть в у́шки кому́-то. Ականջը լցնել մեկի:
Насту́пать на хвост. Պոչը տրորել մեկի:
Находи́ться ме́жду двух огне́й. Երկու կրակի մեջ ընկնել:
Находи́ться под пято́й кого́-то. Կրունկի տակ գտնվել մեկի:
Не в си́лах, нельзя́ оторва́ть глаз от кого́-то, от чего́-то. Աչքը վրան մնալ մեկի, ինչի:
Не в слу́жбу, а в дру́жбу. Ոչ ի պաշտոնն, այլ բարեկամաբար:
Не ве́рить свои́м глаза́м. Իր աչքերին չհավատալ:
Не ве́рить свои́м уша́м. Իր ականջներին չհավատալ:
Не ви́даться как свои́х уше́й. Օժոճակը տեսնել:
Не ви́деть да́льше своего́ но́са. Բթից այն կողմ չտեսնել:
Не говори́ гоп, пока́ не пере́пры́гнешь. Հոպ մի սաս, քանի չես թռել:
Не лезть за сло́вом в карма́н. Խոսքի տակ չմնալ:
Не по зу́бам кому́-то, что́-то. Ատանը չի բռնում մեկին, ինչը:
Нем как как ры́ба. Ձկան պես համր:
Ненасы́тная утроба́. Աչքը ծակ լինել:
Нести́ свой крест. Իր խաչը կրել:
Нет ды́ма без огня́. Առանց կրակի ծուխ չի լինում:
Ни ло́жки ни пло́шки у кого́-то. Ձեռքերը քարի տակին լինել:
Ни ры́ба ни мя́со. Ոչ ձուկ է, ոչ միս:
Носи́ть воду́ решето́м. Մաղով ջուր կրել:

- О -

Обводить вокруг палеца кого-то. Մատի վրա խաղացնել մեկին:
Обещать золотые горы. Ոսկե սարեր խոստանալ:
Обжётся на молоке, дует на воду. Աչքը տեսածից է վախենում:
Обивать пороги. Մեկի շեմքը մաշել:
Огород городить. Գլուխը կրակը գցել:
Один в поле не воин. Մի ծաղկով գարուն չի գա:
Одним ударом двух зайцев убить. Մի հարվածով երկու նապաստակ սպանել:
Одного поля ягоды. Մի դաշտի ծաղիկ են:
Окатить холодной водой. Գլխին սառը ջուր լցնել մեկի:
Открыть глаза кому-то. Մեկի աչքերը բացել:
Отложить в долгий ящик. Գործը քնեցնել:
Отогреть змею на груди. Շոգում օձ տաքացնել:
Охилки на руку не кладёт. Թաց տեղը պատկող չի:

- П -

- Па́дать в глаза́х.* Աչքից ընկնել մեկի:
Па́дать ду́хом. Հուսահատվել:
Па́лец о па́лец не уда́рить. Մատը մատին չխփել:
Пари́вая ови́ца всё ста́до по́ртит. Մի քոստոս ոչխարը ամբողջ հոտը խայտառակում է:
Пе́рвая ла́сточка. Առաջին ծիծեռնակ:
Пе́рвая скри́пка. Առաջին ջութակ:
Пе́рвый блин ко́мом. Առաջին հացը կոտ է գնում:
Перепо́лилась ча́ша терпе́ния. Համբերության բաժակը լցվեց:
Пере́ть про́тив рожна́. Բզի գլխին բռնեցրով խփել:
Пи́саная краса́вица. Ոչ ուտես, ոչ խմես՝ երեսին նայես:
Пита́ться во́здухом. Բերանը հովին բռնել:
Пляса́ть под ду́жку чью́-то. Մեկի դուդուկի տակ պահել:
По па́льцам мо́жно сосчита́ть что́-то. Մատների վրա կարելի է հաշվել:
По пята́м иди́ти. Ստվերի պես հետևել մեկին:
Пови́нную го́лову меч не сече́т. Չղջավոր գլուխը սուրն էլ չի կտրում:
Поджа́ть хвост. Պոչը քաշել:
Подлива́ть ма́сла в ого́нь. Կրակի վրա յուղ լցնել:
Подтяну́ть во́жжи. Սանձը ձգել մեկի:
Поживе́м – уви́дим. Կապրենք՝ կտեսնենք:
Пожира́ть глаза́ми кого́-то. Աչքերով ուտել:
Пойма́ть на удочку́ кого́-то. Թակարդը զգել մեկին:
Показа́ть зу́бы кому́-то. Ատամ ցույց տալ մեկին:
Показа́ть ко́гти. Փշերը ցույց տալ:
Показа́ывать пята́ки. Կրունկը դեսն անել:
Покори́ть се́рдце чье́-то. Միրտը գողանալ մեկի:
Посади́ сви́нью за сто́л, она́ и но́ги на сто́л. Երես տվինք՝ աստառ ուզեց:
Посади́ть себе́ на го́лову́ кого́-то. Գլխին դնել ման աժել մեկին:
Поспеши́шь, люде́й насмеши́шь. Կաճապարես՝ մարդկանց ծիծաղ կառաջացնես:
Потеря́ть го́лову. Գլուխը կորցնել:
Потеря́ть сон. Քունը կորցնել:
Поту́пить глаза́. Աչքերը գետին զգել:
Почу́ствовать себе́ на верху́ блаже́нства. Քեֆին քեֆ չի հասնի:
Пра́вда глаза́ ко́лет. Ճշմարտությունը աչք է ծակում:
Прекло́няют ко́лени пе́ред ке́м-то. Թրի տակով անցնել մեկի:
Привы́чка – второ́я натура́. Սովորությունը երկրորդ բնավորություն է:
Прийти́ в го́лову. Գլխի ընկնել:
Прикуси́ть язы́к. Լեզուն կծել:
Принима́ть за чи́стую моне́ту что́-то. Հալած յուղի տեղ ընդունել:
Принима́ть че́рное за бе́лое. Սևը սպիտակի տեղ դնել:
Припира́ть к сте́нке кого́-то. Պատին սեղմել մեկին:
Пристава́ть как пла́стырь к кому́-то. Կաշել՝ պոկ չգալ մեկին, ինչին:
Пробра́ть с песочко́м кого́-то. Յեխը կոխել մեկին:
Прова́литься скво́зь зе́млю. Գետինը մտնել:
Проглоти́ть язы́к. Լեզուն փորն ընկնել:
Прожу́жжати́ все у́ши кому́-то. Ականջը տանել մեկի:

Пройти́ сквозь огонь и воду. Հրի ու ջրի միջով անցնել:
Промокнуть до костей. Մինչև ոսկորների ծուծը թրշվել:
Прописа́ть и́жицу кому́-то. Աղցան անել մեկին:
Пропусти́ть мимо ушей. Ականջի ետևը գցել:
Притащи́ть верблюда в игольное ушко́. Ուղտն ասեղի ծակից անցկացնել:
Пры́гнуть выше своей головы́. Գլխից մեծ գործ բռնել:
Пу́ганая воро́на куста́ бои́тся. Վախեցած ագռավը թփից էլ է վախենում:
Пу́ска́ть пы́ль в глаза́. Աչքերին թոզ փչել մեկի:
Пусти́ть козла́ в огоро́д. Աղվեսին հավապահ կարգել:
Пусти́ть пы́ль в глаза́. Աչքերին թոզ փչել:

- P -

Работать до седьмого по́та. Օրվա քրտինքը թափել:

Развѣсистая клю́ква. Պղնձով սուտ:

Развѣситъ у́ши. Ականջը կախել :

Развѣзати́ языкъ. Լեզունը բաց անել:

Разинуть рот. Բերանը բաց նայել:

Разжевать и в рот положить. Օտանել՝ բերանը դնել մեկի: Հարել գրուխը լցնել մեկի:

Разнести́ в пух и прах. Բուրդը քամուն տալ մեկի:

Раскрыть ско́бки. Փակագծերը բացել:

Родиться в руба́йке. Աստղով լինել:

Родиться под счастли́вой звездо́й. Բախտավոր աստղի տակ ծնվել:

Ры́ба с го́ловы тухнет. Ձուկը գլխից է հոտում:

Рыть я́му кому́-то. Փռն փորել:

- С -

- С ветром пришло, на ветер и пошло.* Քամու բերածը քամին էլ կտանի:
С глаз долой – из сердца вон. Աչքից հեռու, սրտից դուրս:
С лихой собаки хоть шерсти клок. Ծնից մազ պոկելը խեր է:
С суконным рылом да в калаиный ряд. Կաղ էշով քարավան մտնել:
Садиться на шею кому-то. Մեկի վզին նստել:
Сажать себе на голову кого-то. Գլխին նստեցնել:
Сваливать друг на друга. Իրար վրա գցել:
Сводить концы с концами. Ծայրը ծայրին հասցնել:
Сводить счёты с кем-то. Հաշիվը մաքրել մեկի, ինչի հետ:
Сгущать краски. Գույները խտացնել:
Седьмая вода на киселе. Խնամու եզան գյուղիցն է:
Семь бед – один ответ. Չորն ընկնողը անձրևից չի վախենա:
Семь раз отмерь, один раз отрежь. Յոթը չափիր, մեկ կտրիր:
Сердце не лежит к кому-то, к чему-то. Սիրտը չի կաշուս մեկին, ինչին:
Сердце в пятки ушла. Սիրտը փորն ընկավ:
Сердце разывается на части. Սիրտը կտոր-կտոր լինել:
Сидеть на игёлках. Ասեղների վրա նստած լինել:
Сидеть на шее у кого-то. Մեկի վզին նստած լինել:
Сидеть сложа руки. Ձեռքերը ծալած նստել:
Сизифов труд. Միզիֆյան աշխատանք:
Сказать прямо в лицо. Ուղիղ երեսին ասել:
Сколько ни говори. Հազար ասել:
Слабое место. Թույլ տեղը:
Словно ариин проглотил. Ասես փայտ է կույ տվել:
Сложа руки сидеть. Ձեռքերը ծալել նստել:
Слона не заметить. Մեծ էշը ախտոս թողնել:
Слуга двух господ. Երկու տիրոջ ծառա:
Смерить с головы до ног. Ոտքից գլուխ չափել:
Смотреть во все глаза. Աչքերը չորս անել:
Смотреть на кого-то свысока. Բարձրից նայել մեկին, ինչին:
Смотреть сквозь пальцы на что-то. Մատների արանքով նայել մեկին, ինչին:
Снявши голову, по волосам не плачут. Էշը կորցնողը պարան չի հարցնի:
Собак гонять. Անգործ թրև գալ:
Собаку мани, а палку держи. Ծան հետ բարեկամացիր, փայտը ձեռքիցդ մի գցիր:
Совесть зазрила. Խիղճը տանջում է:
Сорвать маску с кого-то. Դիմակը պատռել մեկի:
Старый волк. Փորձված գայլ:
Спасти шкуру. Կաշին փրկել:
Старый друг лучше новых двух. Մեկ հին բարեկամը երկու նորից լավ է:
Стать на колени. Ծնկի գալ:
Стать плечом к плечу. Մեջք մեջքի տալ:
Стреляный воробей. Ընկած-ելած մարդ:
Строить воздушные замки. Օդային ամրոցներ կառուցել:
Строить на песке. Ավազի վրա կառուցել:
Сунуть свой нос. Քիթը խոթել:

Сядем рядком до поговорим ладком. Օրոք նստենք՝ շիտակ խոսենք:
Сыгра́ть шу́тку над ке́м-то. Գլխին խաղ խաղալ մեկի:
Сы́тый голо́дного не разуме́ет. Կուշտը քաղցածին մանր կբրդի:

- Т -

Таска́ть кашта́ны из огня́ для кого́-то, кому́- то. Ուրիշի համար կրակից շագանակ հանել:

Тёплое местёчко. Տաք անկյուն:

Теря́ть го́лову. Գլուխը կորցնել:

Толо́чь воду́ в ступне. Ջուր ծեծել:

Точи́ть зу́бы на кого́-то, на что́-то. Ատամները սրել մեկի, ինչի վրա:

Троя́нский конь. Տրոյական ձի:

Тяжё́лая рука́. Ծանր ձեռք:

Тяну́ть ду́шу из кого́-то. Մեկի հոգին հանել:

Тяну́ть за язы́к кого́-то. Մտիպել խոսել մեկին:

- У -

Убить время. Տաճանակ սպանել:

Убить двух зайцев. Մի կրակոցով երկու նսպաստակ սպանել:

Уйти куда глаза глядят. Գլուխն առնել կորչել:

Умыть руки. Ձեռքերը լվանալ:

- X -

Хвататься за соломинку. Ձեռքերը փրփուրին գցել:
Хоть видит око, да зуб неймёт. Աչքն տես՝ բերնն կարոտ:
Хранить как зеницу ока. Աչքի լույսի պես պահել սեկին, ինչը:

- Ц -

Цени́ться на вес зóлота. Ոսկրի գին ունենալ:

Цы́лят по óсени счита́ют. Ճսերն աշնանը կհաշվեն:

- Կ -

Черепашьим ходом. Կրիայի քայլերով:

Чёрная кошка пробежала между кём-то. Սև կատու անցավ նրանց միջով:

Чёрный день Սև օր:

Чёрным по белому написано. Սևով սպիտակի վրա գրված է:

Читáть на лицé у кого-то. Գեմքին կարդալ մեկի:

Что ни слово – яд. Լեզվից թույն կաթել:

Что посéешь, то и пожнёшь. Ինչ որ ցանես, այն էլ կհնձես:

Чтоб ты ло́пнул. Գնալի լինի՝ գալի չլինի:

Чужа́я душа́ – потёмки. Ուրիշի հոգին մութ գաղտնիք է:

Чужими рука́ми жар загреба́ть. Ուրիշի ձեռքերով կրակից շագանակ հանել:

Чуть душа́ де́ржится в ко́м-то. Բերանը բամբակով ջուր կաթեցնել:

- III -

Швырнуть в лицо. Գլխով տալ մեկի:
Шевелить мозгами. Ուղեղին տալ:
Шутки в сторону. Կատակը մի կողմ:

- Щ -

Щёлкать зубами. Մոխած գլորուի:

- Я -

Яблоко раздора. Կռվախնձոր:

Яблоку негде упасть. Ասեղ գցելու տեղ չկա:

Язык без костей. Լեզվի տակ ոսկոր չկա:

Язык мой – враг. Իմ լեզուն իմ թշնամին է:

Язык развязался. Լեզվի կապերը բացվել են:

Язык чешется. Լեզուն քոր է գալիս:

КРАТКИЙ АРМЯНО – РУССКИЙ ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИЙ СЛОВАРЬ

ՀԱՅԵՐԵՆԻ ԱՅԲՈՒԲԵՆԸ

Ա ա Ծ ծ Չ շ

Բ բ Կ կ Ռ ռ

Գ գ Հ հ Ս ս

Դ դ Չ չ Վ վ

Ե ե Ղ ղ Տ տ

Չ չ Ծ ծ Բ բ

Է է Մ մ Յ ջ

Ը ը Յ յ Ո ո Մ մ

Թ թ Ն ն Փ փ

Ժ ժ Շ շ Բ բ

Ի ի Ռ ռ Ե վ կ

Լ լ Չ շ Օ օ

Խ խ Պ պ Ֆ ֆ

- Ա -

- Ագռավն ագռավի աչքը չի կտցի: *Ворон вороны глаз не выключет.*
Ականջը գցել մեկի: *Довести до ушей кого-то.*
Ականջը լցնել մեկի: *Напеть в уши кому-то.*
Ականջը կախել: *Развесить уши.*
Ականջը կանչում է: *В ушах звенит.*
Ականջը տանել մեկի: *Прожужжжжать все уши кому-то.*
Ականջի ետևը գցել: *Пропустить мимо ушей.*
Ականջին օղ անել: *Зарубить на носу.*
Ականջները չորս անել: *Во все уши слушать.*
Ահա թե որտեղ է թաղված շան գլուխը: *Вот где собака зарыта.*
Աղ ու հացը ուրանալ մեկի: *Забывать хлеб-соль.*
Աղբը տնից դուրս թափել: *Вывести сор из избы.*
Աղբյուրի պես հորդել: *Бить ключом.*
Աղվեսին հավապահ կարգել: *Пустить козла в огород.*
Աղցան անել մեկին: *Прописать ижицу кому-то.*
Ամեն բանի վարպետ է: *Мастер на все руки.*
Ամեն բանջար իր ժամանակին: *Всякому овощу своё время.*
Ամեն ինչ լավ է: *Дело в шляпе.*
Ամեն մարդ իր բախտի դարբին է: *Всяк своего счастья кузнец.*
Ամպերում սավառնել: *Витать в облаках.*
Անառակ որդի: *Блудный сын.*
Անպոչ գրալ: *Кто-то сующий всюду свой нос.*
Անուն դնել մեկին, ինչին: *Наклеить ярлык.*
Անունը տուր՝ սփռոցը գծիր: *Лёгок на помине.*
Աչք ծակել : *Колоть глаза.*
Աչք տնկել մեկին, ինչի վրա: *Зариться на кого-то, на что-то.*
Աչքակապուրջանք գրադվել: *Втирать очки.*
Աչքե տես՝ բերնե կարոտ: *Хоть видит око, да зуб неймёт.*
Աչքերը գազաթը թռան: *Глаза на лоб полезли.*
Աչքերը գետին գցել: *Потупить глаза.*
Աչքերը ծով դառնալ: *Выплакать все глаза.*
Աչքերը չորս անել: *Смотреть во все глаза.*
Աչքերը վատվեցին: *Глаза разгорелись.*
Աչքերին թոզ փչել մեկի: *Пускать пыль в глаза.*
Աչքերից կայծեր դուրս թռչել: *Искры из глаз сыплются.*
Աչքերով ուտել մեկին, ինչը: *Есть глазами кого-то, что-то.*
Աչքը ծակ լինել: *Ненасытная утроба.*
Աչքը չոր կտրել: *Высмотреть все глаза.*
Աչքը վրան մնալ մեկի, ինչի: *Не в силах, нельзя оторвать глаз от кого-то, от чего-то.*
Աչքը տեսածից է վախենում: *Обжёгся на молоке, дуёт на воду.*
Աչքը ուրիշի ձեռքը մնալ: *Выпрашивать подачки от кого-то.*
Աչքի ընկնել: *Броситься в глаза.*
Աչքի լույսի պես պահել մեկին, ինչը: *Хранить как зеницу ока.*
Աչքին փուշ դառնալ մեկի: *Быть бельмом на глазу.*
Աչքից ընկնել մեկի: *Падать в глаза.*

- Աչքից հեռու, արտից դուրս: С глаз долой – из сердца вон.
Ապրել ինչպես հրաբխի վրա: Жить как на вулкане.
Ապուշ կտրել: Разинуть рот.
Առանց կրակի ծուխ չի լինում: Нет дыма без огня.
Առաջին ծիծեռնակ: Первая ласточка.
Առաջին հացը կուտ է գնում: Первый блин комом.
Առաջին ջութակ: Первая скрипка.
Առյուծի բաժին: Львиная доля.
Ասեղ գցելու տեղ չկա: Иголку негде воткнуть.
Ասես փայտ է կույ տվել: Словно арийн проглотил.
Ասեղների վրա լինել: Как на иглах сидит.
Աստղով լինել: Родиться в рубашке.
Ավազի վրա կառուցել: Строить на песке.
Ավգյան ախոռ: Авгиевы конюшни.
Ատամ ցույց տալ մեկին: Показать зубы кому-то.
Ատամ ունենալ մեկի, մի բանի վրա: Точить зубы на кого-то, на что-то.
Ատամը չի բռնում մեկին, ինչը: Не по зубам кому-то, что-то.
Ատամները իրար են զարկվում: Зуб на зуб не попадает у кого-то.
Ատամները արել մեկի, ինչի վրա: Точить зубы на кого-то.
Ատամներով պաշտպանել մեկին, ինչը: Защищать зубами кого-то, что-то.
Արգելված պտուղ: Запретный плод.
Արդար յուղի տեղ ընդունել: Принимать за чистую монету что-то.
Արյունը խփեց գլուխը: Кровь бросилась в голову.
Արջի ծառայություն: Медвежья услуга.
Արիևսյան գարշապար: Ахиллесова пята.
Արյուղակնիվ տալ: Вступить в петуший бой.

- Բ -

Բախտավոր աստղի տակ ծնվել: Родиться под счастливой звездой.

Բանք բրդի է: Дело табак.

Բարձրից նայել մեկին, ինչին: Смотреть на кого-то свысока.

Բաց բերան: Длинный язык у кого-то.

Բաց դուռ ծեծել: Ломиться в открытую дверь.

Բաց սիրտ: Душа нараспашку.

Բերանը բանքակով ջուր կարծնել: Чуть душа держится в ком-то.

Բերանը բան գցել մեկի: Замазывать рот кому-то.

Բերանը հովին բռնել: Питаться воздухом.

Բերանը ջուր առնել: Набрать в рот воды.

Բերանի գոյն իմանալ մեկի: Зондировать почву.

Բզի գլխին բռունցքով խփել: Переть против рожа.

Բռան մեջ առնել մեկին: Забрать в руки кого-то.

Բուրդը քամուն տալ մեկի: Разнести в пух и прах.

Բուրդանի ալանալ: Буриданов осёл.

- Գ -

- Գայլի ախորժակ: *Волчий аппетит.*
Գայլը գառան մորթով: *Волк в овечьей шкуре.*
Գետինը մտնել: *Провалиться сквозь землю.*
Գինն իմանալ: *Знать цену.*
Գլխարկը թեք դնել: *Заломить шапку.*
Գլխի ընկնել: *Прийти в голову.*
Գլխի մեջ մեխել մեկի: *Вбивать в голову кому-то.*
Գլխին դնել ման ածել մեկին: *Посадить себе на голову кого-то.*
Գլխին խաղ խաղալ մեկի: *Сыграть шутку над кем-то.*
Գլխին նստեցնել: *Посадить себе на голову.*
Գլխին սառը ջուր լցնել մեկի: *Окатить холодной водой.*
Գլխից մեծ գործ բռնել: *Прыгнуть выше своей головы.*
Գլխով տալ մեկի: *Швырнуть в лицо.*
Գլորվեց խուփը՝ գլուխը պոտոտվր: *Испечены из одного места.*
Գլուխ պահել: *Гонять лодыря.*
Գլուխը կրակը գցել: *Огород городить.*
Գլուխը յուղել մեկի: *Заговаривать зубы кому-то.*
Գլուխն առնել կորչել: *Уйти куда глаза глядят.*
Գլուխը կախել: *Вешать голову.*
Գլուխը կորցնել: *Потерять голову.*
Գլուխը մտցնել: *Вбивать себе в голову.*
Գնալն լինի՝ գալն չլինի: *Чтоб ты лопнул.*
Գող՝ սիրտը դող: *На воле шапка горит.*
Գորդյան հանգույց: *Гордиев узел.*
Գործը վարպետից կվախենա: *Дело мастера боится.*
Գործը բնեցնել: *Отложится в долгий ящик.*
Գործի մեջ թաղվել: *Быть занятым по горло.*
Գործից գլուխ հանել: *Знать толк.*
Գրպանը լայն բաց արի: *Держи карман шире.*
Գրպանին վնաս հասցնել: *Бить по карману.*
Գրպանում մկներ են խաղում: *Ветер свистит в карманах у кого-то.*
Գույները խառնել: *Смешать краски.*
Գույն տալ՝ գույն առնել: *Меняться в лице.*

- Դ -

Դառը ծիծաղ: *Горький смех.*

Դառը փորձ: *Горький опыт.*

Դառառկ ձեռքերով վերադառնալ: *Вернуться с пустыми руками.*

Դեմքը թթվեցնել: *Делать кислую мину.*

Դեմքին կարդալ մեկի: *Читать на лице у кого-то.*

Դեռ շատ հաց ու պանիր պետք է ուտել: *Мало каши ел.*

Դժվարը սկիզբն է: *Лиха беда начало.*

Դիմակը պատռել մեկի: *Сорвать маску с кого-то.*

Դուրը ցույց տալ մեկին: *Показать на дверь кому-то.*

- Ե -

Երբ կրիան ծառը բարձրանա: *Когда рак свиснет.*

Երես տվինք՝ աստառ ուզեց: *Посади свинью за стол, она и ноги на стол.*

Երկաթը տաք-տաք են ծեծում: *Куй железо, пока горячо.*

Երկինք հանել մեկին: *Возносить до небес кого-то.*

Երկինքը գլխին փուլ եկավ: *Как обухом по голове.*

Երկերեսանի մարդ: *Двуличный человек*

Երկու կրակի արանքում: *Между двух огней.*

Երկու կրակի մեջ ընկնել: *Быть между двух огней.*

Երկու նապաստակի ետևից վազողը մեկն էլ չի բռնի: *За двумя зайцами погонишься, ни одного не поймаешь.*

Երկու ոտք ուներ՝ երկուսն էլ փոխ տալ: *Давай бог ноги.*

Երկու տիրոջ ծառա: *Слуга двух господ.*

Եփած հավի ծիծաղը կգա: *Курам на смех.*

- 2 -

Չղջափոր գլուխը սուրն էլ չի կտրուի: Повинную голову меч не сечёт.

- Է -

Էշը կորցնողը ցարիւն չի հարցնի: Снявши го́лову, по волоса́м не пла́чут.
Էշի գառակին: Когда́ рак сви́стнет.

- Ը -

Ընկած-եղած խորդ: *Стреляный воробей.*

– Թ –

Թակարդը գցել մեկին: Пойма́ть на удочку кого́-то.

Թանկ գնով ձեռք բերվել: Дорогой цено́й доста́ться.

Թաց տեղը պահողը չի: Оху́лки на́ руку не кладёт.

Թեթև ձեռք ունենալ: Лёгкая рука́ у кого́-то.

Թևի տակ անել մեկին: Брать под кры́лышко кого́-то.

Թիկունքից հարվածել մեկին: Нанести́ удар из-за́ угла́.

Թրի տակով անցնել մեկի: Преклоня́ть коле́ни пе́ред ке́м-то.

Թրշված հալ: Мо́края ку́рица.

Թրև գալ: Бить баклу́ши.

Թույլ տեղը: Сла́бое ме́сто.

Թուրք մրտել: Мара́ть бума́гу.

- Ջ -

Ճանանակ սպանել: Убить время.

Ճանանակը լավագույն բժիշկն է: Вре́мя – лу́чший врач.

Ճանանակը փող է: Вре́мя – де́ньги.

- Ի -

Իմ լեզուն իմ թշնամին է: *Язык мой – враг.*

Իններորդ ալիք: *Девятый вал.*

Ինչ որ ցանես, այն էլ կհնձես: *Что посеешь, то и пожнёшь.*

Ինչպես ձուկը ջրում: *Как рыба в воде.*

Ինչպես աչքի փուշ: *Как бельмо на глазу.*

Ինքն իրենից դուրս գալ: *Выйти из себя.*

Իր ականջներին չհավատալ: *Не видеть дальше своего носа.*

Իր արժեքը գիտենալ: *Знать себе цену.*

Իր արշինով չափել: *Мерить на свой аршин.*

Իր թևի տակ պահել մեկին: *Держать под своим крыльшком кого-то.*

Իր խաչը կրել: *Нести свой крест.*

Իր յուղով տապալկվել: *Вариться в собственном соку.*

Իր տեղը ճանաչել: *Знать своё место.*

Իր տեղում չլինել: *Быть не на своём месте.*

Իրար վրա գցել: *Сваливать друг на друга.*

Իրերն իրենց անուններով կոչել: *Назвать вещи своими именами.*

- Լ -

- Լավ է ուշ, քան երբեք: Лучшее поздно, чем никогда.
Լավ սկիզբը գործի կեսն է: Доброе начало полдела откачалло.
Լեզվի կապերը բացվել են: Язык развязался.
Լեզվի տակ ոսկոր չկա: Язык без костей у кого-то.
Լեզվից թույն կաթել: Что ни слово – яд.
Լեզու գտնել նեկի հետ: Найти общий язык с кем-то.
Լեզուն իրեն պահել: Держать язык за зубами.
Լեզուն կծել: Прикусить язык.
Լեզուն յոթ կողպերի տակ պահել: Держать рот под замком.
Լեզուն փորն ընկնել: Проглотить язык.
Լեզուն քոր է գալիս: Язык чешется.
Լեռը երկնեց, նուկ ծնեց: Горá родила́ мышь.
Լինել աջ ձեռքը: Быть правой рукой.
Լվից ճրագու հանել: Из блохи голенище кроить.
Լուն ուղտ շինել: Делать из мýхи слона.

- Խ -

Խարիսխ գցել: Бросить якорь.

Խիղճը տանջում է: Совесть зазрела.

Խնամու եզան գլուխը: Седьмáя вода́ на кисе́ле.

Խոսքերը քանոն տալ: Бросить слова́ на ве́тер.

Խոսքը ջուրը գցել: Брать слова́ о́братно.

Խոր քուն: Мёртвый сон.

- Օ -

- Մալել գրպանը դնել մեկին: Заткнуть за пояс кого-то.
Մամել՝ բերանը դնել մեկի: Разжевать и в рот положить.
Մայրը ծայրին հագիվ հասցնել: Едва сводить концы с концами.
Մայրը չի երևում: Конца краю не видно.
Մանր ձեռք: Тяжёлая рука.
Մանրորթունն իր վրա վերցնել: Взять на себя бремя.
Մնկի գալ: Стать на колёни.
Մոծրակը տեսնել: Не видеть как своих ушей.
Մով քրտինք քափել: Работать до седьмого пота.
Մովի ափին լավ եղանակի սպասել: Ждать у моря погоды.
Մոցում օձ տարածնել: Отогреть змею на груди.
Մոլակը գգել մեկին: Поймать на удочку кого-либо.
Մուրը նստենք՝ շիտակ խոսենք: Сядем рядком да поговорим ладком.

- Կ -

- Կաթիլ-կաթիլ քար կծակվի: Ка́пля долби́т ка́мень.
Կախարդական շրջան: Заколдованный круг.
Կաղ էշով քարավան մտնել: С суконным ры́лом да в кала́иный ряд.
Կաճապարես՝ մարդկանց ծիծաղ կառաջացնես: Поспеши́шь, люде́й насмеши́шь.
Կաշվից դուրս գալ: Из ко́жи вон лезть.
Կապը կտրած: Как с це́пи сорва́вшийся.
Կապեր ունենալ: Име́ть ру́ку.
Կապրենք՝ կտեսնենք: Поживе́м – увидим.
Կաշին փրկել: Спасти́ шкуру.
Կատակը մի կողմ: Шутки в сто́рону.
Կարապի երգ: Лебеди́ная пе́сня.
Կարծես շանփուր կույ տված: Сло́вно ари́и́н проглоти́л.
Կարկտի պես վրա տալ: Как заведе́нная маши́на.
Կնոջ լաշակի տակ լինել: Держа́ться за ю́бку.
Կշիռ ունենալ: Име́ть вес.
Կոկորդիլուի արցունքներ քաշել: Лить крокоди́ловы слёзы.
Կպչել՝ պոկ չգալ մեկին, ինչին: Пристава́ть как пла́стырь к кому́-то.
Կովախնձոր: Яблоко раздо́ра.
Կրակը գցել մեկին: Впу́тать в исто́рию кого́-то.
Կրակի հետ խաղալ: Играть с огне́м.
Կրակի վրա յուղ լցնել: Подлива́ть ма́сла в ого́нь.
Կրիայի քայլերով: Черепа́шым хо́дом.
Կրունկը դեսն անել: Показыва́ть пя́тки.
Կրունկի տակ գտնվել մեկի: Находи́ться под пято́й кого́-то.
Կուշտը քաղցածին մանր կրրդի: Сы́тый голо́дного не разуме́ет.
Կուրծք ծեծել: Бить себя́ в грудь.

- Հ -

Հազար ասել: *Сколько ни говори.*

Համբերության բաժակը լցվեց: *Переполнилась чаша терпения.*

Հալել գլուխը լցնել մեկի: *Разжевать и в рот положить.*

Հաշիվը մաքրել մեկի, ինչի հետ: *Сводить счёты с кем-то.*

Հարուստ ու փարթամ ապրել: *Жить на широкую ногу.*

Հետքերը քարցնել: *Заметать следы*

Հերվան ձյունը փնտրել: *Искать вчерашнего дня.*

Հինգ մատի պես գիտենալ մեկին, ինչը: *Знать как свои пять пальцев.*

Հյուր լինելը լավ է, բայց իր տանն ավելի լավ է: *В гостях хорошо, а дома лучше.*

Հոլի պես պտտվել: *Вертеться колесом.*

Հոս մի ասու, քանի չես բռել: *Не говори гоп, пока не перепрыгнешь.*

Հուրապի համբույր: *Иудин поцелуй.*

Հունի մեջ ընկնել: *Войти в колею.*

- 2 -

- Ձախս ոտի վրա վեր կենալ: *Встать с левой ноги.*
Ձայն բարբառող հանապապի: *Глас вопиющего в пустыне.*
Ձեռքերը լվանալ: *Умыть руки.*
Ձեռքերը ծալել նստել: *Сложá руки сидеть.*
Ձեռքերը փրփուրի գցել: *Хватáться за соломинку.*
Ձեռքերը քարի տակին լինել: *Ни лóжки ни плóшки у кого-то.*
Ձեռքից ամեն բան գալ: *Быть ма́стером на все руки.*
Ձի տալ՝ ջորի տանել: *Меня́ть куку́шку на ястреба.*
Ձիուց իջնել՝ էշին նստել: *Из саней да в дрóвни.*
Ձկան պես համր: *Нem как рыба.*
Ձվից նոր դուրս ելած: *Желторóтый птенец.*
Ձուկը գլխից բռնել: *Братъ быка́ за рога́.*
Ձուկը գլխից է հոսում: *Рыба с гóловы тухнет.*

- Ճ -

Ճանճ բշեր: *Ловить мух.*

Ճշմարտությունը աչք է ծակում: *Правда глаза́ колет.*

Ճոխ ասրեր: *Жить на широкую ногу.*

Ճտերն աշնանը կհաշվեն: *Цыплят по осени считают.*

- Մ -

- Մազերը բիզ-բիզ են կանգնում: *Волосы дыбом встают.*
Մազից կախված լինել: *Висеть на волоске.*
Մահից մի մատ հեռու լինել: *Быть на волосок от смерти.*
Մաղով ջուր կրել: *Носить воду решетом.*
Մատը մատին չխփել: *Палец о палец не ударить.*
Մատ խաղացնել: *Метать пётли.*
Մատի վրա խաղացնել մեկին: *Обводить вокруг пальца кого-то.*
Մատների արանքով նայել մեկին, ինչին: *Смотреть сквозь пальцы на что-то.*
Մատների վրա կարելի է հաշվել: *По пальцам можно сосчитать что-то.*
Մատների կլիզես: *Пальчики оближешь.*
Մեծ էշը ախտում թողնել: *Слона не примётить.*
Մեկ հին բարեկամը երկու նորից լավ է: *Старый друг лучше новых двух.*
Մեկի աչքերը բացել: *Открыть глаза кому-то.*
Մեկի առաջ մեջքը ծռել: *Гнуть спину перед кем-то.*
Մեկի առաջ վիզը ծռել: *Гнуть шею перед кем-то.*
Մեկի շնորը մաշել: *Обивать пороги.*
Մեկի վզից կախ ընկած լինել: *Висеть на шее у кого-то.*
Մեկին իր բռում պահել: *Держать в ежовых рукавицах кого-то.*
Մեկնաբանություններն ավելորդ են: *Комментарии излишни.*
Մեջք մեջքի տալ: *Стать плечом к плечу.*
Մեջք ունենալ: *Иметь рыку.*
Մի ականջից մտնել՝ մյուսից դուրս գալ: *В одно ухо вошло, в другое вышло.*
Մի գլխով բարձր լինել մեկից: *Быть на целую голову выше.*
Մի ծաղկով գարուն չի գա: *Один в поле не воин.*
Մի հարվածով երկու նապաստակ սպանել: *Одним ударом двух зайцев убить.*
Մի ձեռքը յուղի, մյուսը՝ մեղրի մեջ: *Катайся как сыр в масле.*
Մի ձեռքով երկու ձմերուկ բռնել: *Гоняться за двумя зайцами.*
Մի մատնոց թան չարժե: *Гроша ломаного не стоит.*
Մի սանրի կտավ են: *На одну колодку сделаны.*
Մինչև ականջների ծայրերը կարմրել: *До кончиков ушей краснеть.*
Մինչև ատամները զինվել: *Вооружиться до зубов.*
Մինչև ոսկորների ծուծը թրջվել: *Промокнуть до костей.*
Մի քոսոտ ոչխարը ամբողջ հոտը խայտախկում է: *Паршивая овца всё стадо портит.*
Մրից դուրս գալ մրջյուն ընկնել: *Из огня да в полымя.*
Մոլորյալ ոչխար: *Заблудшая овца.*

- 3 -

Յոթ մատները բերանը կոխել: Есть аж за уша́ми тре́ццят.

Յոթ սարի ետևում: За семью холма́ми, за семью река́ми.

Յոթերորդ երկնքում լինել: Быть на седьмо́м небе.

Յոթը չափիր, մեկ կտրիր: Семь раз отме́рь, один раз отре́жь.

Յուղալի պատառ: Жирный кусо́к.

- Ն -

Նպատակին խիելի: *Бить в цель.*

- Շ -

Շան հետ բարեկամացիր, փայտը ձեռքիցը մի գցիր: Соба́ку мани́, а па́лку держи́.

Շարքից հանել մեկին, ինչը: Вы́вести из стро́я кого́-то, что́-то.

Շնից մազ պոկելը խեր է: С лихо́й соба́ки хоть ше́рсти клоч.

Շողմբոր հորթը երկու մեր է ծծում: Ласко́вый телёнок двух ма́ток сосёт.

Շփոթ ստեղծել: Зава́рить ка́шу.

Շուն ու կատու լինել: Жить как соба́ка с ко́шкой.

Շունը շան քար չի ծամի: Соба́ка соба́ку не ест.

Շունչն իրեն քաշել: Боя́ться до́хнуть.

- Ո -

Ոչ ձուկ է, ոչ միս: Ни рыба ни мясо.

Ոչ ի պաշտոնէ, այլ բարեկամաբար: Не в службу, а в дружбу.

Ոչ ուտես, ոչ խմես՝ երեսին նայես: Писаная красавица.

Ոսկե սարեր խոստանալ: Обещать золотые горы.

Ոսկի ձեռքեր ունենալ: Золотые руки у кого-то.

Ոսկու գին ունենալ: Цениться на вес золота.

Ոտք տնից կտրել մեկի: Закрывать двери дома перед кем-то.

Ոտքից գլուխ չափել: Смерить с головы до ног.

Ոտքերը հագիվ քարշ տալ: Едва ноги волочить.

Ոտքերի տակ կրակ է վառվում: Земля горит под ногами.

Ոտքերի վրա հագիվ կանգնել: Едва держаться на ногах.

Ոտքի տակ ընկնել: Вертеться под ногами у кого-то.

- Չ -

Չարչարանքին չարժե: *Игра́ не сто́ит свеча́.*
Չափն իմանալ: *Зна́ть ме́ру.*

- Պ -

Պատալն իր քանին թթու չի ւալի: *Всяк кулик своё болото хвалит*

Պատերն էլ ականջ ունեն: *И у стен есть уши.*

Պատին սեղմել մեկին: *Припирать к стенке кого-то.*

Պարտքը հատուցմամբ է գարդարուն: *Долг платежом красен.*

Պղտոր ջրում անիլ քրիւ: *Ловить рыбу в мутной воде.*

Պոչը խուզել մեկի: *Накрутить хвост кому-то.*

Պոչը տրորել մեկի: *Наступать на хвост.*

Պոչը քաշել: *Поджать хвост.*

Պոչից քաշ գալ: *В хвосте плестись.*

Պոչ խաղաղմել: *Вилять хвостом.*

Պոչով տուր: *Развесистая клюква.*

- Ջ -

Ջրադրուածին ջուր լցնել մեկի: *Лить воду на мельницу кого-то.*

Ջրի գին ունենալ: *Грош цена кому-то, чему-то.*

Ջրից դուրս գալ ` ջրհեղեղն ընկնել: *Бежал от дождя, попал под град.*

Ջրից ջուր դուրս գալ: *Выйти сухим из воды.*

Ջուր պղտորել: *Мутить воду.*

Ջուր ծեծել: *Толочь воду в ступе.*

Ջուրն ընկնողը անձրևից չի վախենա: *Семь бед – один ответ.*

Ջուր տու քշի անել: *На живую нитку.*

- U -

Սահել սիրում ես, սահնակ կրել էլ սիրիր: Любишь ката́ться, люби́ и са́ночки вози́ть.

Սանձը ձգել մեկի: Подтяну́ть во́зжжи.

Սալախապարհի գերեզմանը կոտորի: Горба́того моги́ла испра́вит.

Սառույցի վրա գրել: Ви́лами пи́сано на воде.

Սեպը սեպով հանել: Кли́н кли́ном вышиба́ть.

Սև աղվես դառնալ: Днём с огнём не съи́цешь.

Սև կատու անցավ նրանց միջով: Чёрная ко́шка пробежа́ла ме́жду ке́м-то.

Միզիֆյան աշխատանք: Сизи́фов труд.

Միրտը բաց լինել: Душа́ нараспа́ику.

Միրտը գողանալ մեկի: Покори́ть се́рдце чьё-то.

Միրտը կտոր-կտոր լինել: Се́рдце разрыва́ется на ча́сти.

Միրտը չի կաշում մեկին, ինչին: Се́рдце не ле́жит к кому́-то, к чему́-то.

Միրտը փորն ընկալ: Се́рдце в пя́тки ушла́.

Մոված գկրտալ: Щёлка́ть зубáми.

Մովորությունը երկրորդ բնավորություն է: Привы́чка – второ́я нату́ра.

Սպիտակ ագռալ: Бе́лая воро́на.

Սովեր գցել մեկի վրա: Бро́сить те́нь на кого́-то.

Սովերի պես հետևել մեկին: По пя́там иди́.

Սրտում կրակ վառել մեկի: Заже́чь ого́нь в се́рдце.

Սուտ խոստումներով կերակրել: Корми́ть за́втраками.

Սև օր Чёрный день.

Սևը սպիտակի տեղ դնել: Принима́ть чёрное за бе́лое.

Սևով սպիտակի վրա գրված է: Чёрным по бе́лому написа́но.

- Վ -

Վախեցած ագռավը թփից էլ է վախենում: *Пуганая ворона куста́ бо́ится.*

Վզին կապել մեկին, ինչը: *Навязывать на шею кому́-то.*

Վզին նստել մեկի: *Сидеть на шее чьей-то.*

- Տ -

Տաղը փորել սեւիլի: Копать яму под кого-то.

Տաք տեղանի: Тёплое местечко.

Տրոյանի ձի: Троянский конь.

- 3 -

Յեխը կոխել սեկին: Пробра́ть с песо́чком когó-то.

- Ու -

Ուժերի ծաղկման շրջանում: В цвѣте лет.

Ուղեղին տալ: Шевелить мозгами.

Ուղիղ երեսին ասել: Сказать прямо в лицо.

Ուղտն ասեղի ծակից անցկացնել: Протащить верблюда в игольное ушко.

Ուրիշի համար կրակից շագանակ հանել: Таскать камни из огня.

Ուրիշի հացն ուտել: Есть чужой хлеб.

Ուրիշի հոգին նոր զաղտնիք է: Чужая душа – потёмки.

Ուրիշի ձեռքերով կրակից շագանակ հանել: Чужими руками жар загребать.

- Փ -

- Փակագծերը բացել:* Раскрыть скобки.
Փեշի տակ լինել մեկի: Быть под опекой кого-то.
Փշերը ցույց տալ: Показать когти.
Փոթորիկ մի բաժակ ջրով: Буря в стакане воды.
Փողերը քանոն տալ: Бросить деньги на ветер.
Փողը տակը դնել: Держать деньги в кубышке.
Փռս փորել: Рыть яму.
Փորը գետնին քել: В три погибели гнуться.
Փորը խարել: Заморить червяка.
Փորված գայ: Старый волк.

- Բ -

Քամի կռլ տալ: Лодыря гоня́ть.

Քամի մտնել գլուխը: Взброси́ть в го́лову.

Քամի ցանողը փոթորիկ կհնձի: Кто се́ет ве́тер, пожне́т бурю.

Քամու բերածը քամին էլ կտանի: С ве́тром при́шло, на ве́тер и пошло́.

Քար գցել մեկի բանջարանքը: Кида́ть ка́мень в че́й-то огоро́д.

Քարը քարի վրա չթողնել: Ка́мня на ка́мне не оста́вить.

Քեն պահել: Держа́ть ка́мень за па́зухой.

Քեֆին քեֆ չի հասնի: Почу́вствовать себя́ на верху́ блаже́нства.

Քրից այն կողմ չտեսնել: Не ви́деть да́льше своего́ но́са.

Քրից բռնած ման ածել մեկին: Води́ть кого́-либо за нос.

Քրից ընկնողը հազար կտոր կլինի: Задира́ть нос.

Քրով ճանձ քշել: Клева́ть но́сом.

Քրթը խոթել: Суну́ть свой нос куда́-то.

Քրթը կախել: Веша́ть нос на кви́нту.

Քրթը քանոն բռնել: Держа́ть нос на ветру́.

Քուր կորցնել: Потеря́ть сон.

- ԵՎ -

Եվ գայլերն են կուշտ, և ոչխարներն են որջ: И волки сыты, и овцы целы.

- О -

Օդային ամրոցներ կառուցել: Строить воздушные замки.

Օդում կախված լինել: Висеть в воздухе.

Օձիքը բռնել՝ բաց շրոդները մեկի: Взять за бока кого-то.

Օճաղի պղպշակ: Мыльный пузырь.

